

Konkurences padome uzraudzīs Negodīgas tirdzniecības prakses aizlieguma likuma ievērošanu

Publicēts: 07.04.2021.

[Informācija presei](#)

[Jaunami](#)

[NTPAL](#)

2021.gada 7.aprīlī Saeimā pieņēma Negodīgas tirdzniecības prakses aizlieguma likumu (turpmāk - NTPAL), kura mērķis ir aizliegt negodīgas tirdzniecības praksi visā lauksaimniecības un pārtikas preču piegādes ķēdē, kā arī aizliegt nepārtikas preču mazumtirgotāju iepirkuma varas izmantošanu pret piegādātājiem. Likuma izpildi uzraudzīs un kontrolēs Konkurences padome (turpmāk - KP), vienlaikus iepriekšējais KP pārraudzībā esošais Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likums zaudēs savu spēku.

NTPAL stāsies spēkā un tā piemērošana notiks no 2021. gada 1.novembra. Tā mērķis ir vienā tiesību aktā pārņemt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu par negodīgas tirdzniecības praksi starpuņēmumu attiecībās lauksaimniecības un pārtikas piegādes ķēdē, kā arī Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likumu, kas ierobežo mazumtirgotāju iepirkuma varas izmantošanu pret piegādātājiem. Direktīva paredz piegādātāju aizsardzību, un tās mērķis ir aizsargāt vismazākos tirgus spēlētājus no lielāku uzņēmumu radītās negodīgās tirdzniecības prakses.

Jaunais likums nosaka vairākus aizliegumus pircējam, kas vērsti uz vienpusēju līguma grozījumu veikšanu, maksājumu pieprasījumiem, kas nav saistīti ar preču piegādātāja preču pārdošanu un kompensāciju pieprasīšanu no piegādātāja par izmaksām, kas saistītas ar klientu sūdzību izskatīšanu, ja vien sūdzības nav pamatotas. Tāpat pircējam tiks aizliegts atcelt preču pasūtījumus ar pārāk īsu termiņu, mainīt preču pasūtījumus īsi pirms piegādes vai nodrošināt zemāko cenu, tādējādi ierobežojot piegādātāja brīvību vienoties ar citu preču mazumtirgotāju par zemāku cenu. Lai nenostādītu pēc apgrozījuma mazākos piegādātājus neizdevīgākā stāvoklī nekā lielākos, KP norāda, ka NTPAL prasības attieksies uz visiem tirdzniecības ķēdes dalībniekiem neatkarīgi no to apgrozījuma.

KP Analītiskā departamenta vecākā eksperte Svetlana Sitņikova: "Problemātiskākie un aktuālākie jautājumi šajā jomā, kurus esam novērojuši, ir preču atpakaļatdošana, norēķinu termiņu neievērošana par piegādātājiem precēm un netaisnīgi vai nepamatoti maksājumi, vai atlaides, ko mazumtirgotāji pieprasa no piegādātājiem. Tāpat arī dažādas nepamatotas sankcijas vai līgumsodi, ko tirgotājs var piespriest piegādātājam par līguma noteikumu pārkāpumiem vai piegādes termiņa kavējumiem."

KP kontrolēs un uzraudzīs NTPAL izpildi, izskatot iesniegumus par likuma pārkāpumiem, kas saistīti ar piegādātāja, pircēja vai nepārtikas preču mazumtirgotāja saimniecisko darbību Latvijā. Par likuma pārkāpumiem KP varēs ierosināt izpētes lietas un, konstatējot kādu no likumā minētajiem pārkāpumiem, piemērot brīdinājumu vai naudas sodu līdz 0,2% no mazumtirgotāja vai pircēja neto apgrozījuma pēdējā pārskata gadā, bet ne mazāk kā 70 eiro, vai citu vienlīdz efektīvu sodu. Pārrobežu līmenī KP būs iespēja sadarboties ar citām ES dalībvalstu izpildiestādēm un Eiropas Komisiju iespējamo pārkāpumu izmeklēšanā. Savukārt to lauksaimniecības un pārtikas preču līgumu, kuri noslēgti pirms NTPAL publicēšanas, atbilstība likuma noteikumiem jānodrošina viena gada laikā pēc likuma publicēšanas dienas.

<https://www.kp.gov.lv/lv/konkurences-padome-uzraudzis-negodigas-tirdzniecibas-prakses-aizlieguma-likuma-ieverosanu>